

ANECDOTARI

Fa dos dissabtes, un grup de joves que treballen activament a la CAMPANYA PER LA COOFICIALITAT, instal·laren per primera vegada dues taules dins Ciutat, destinades a la venda pública d'adhesius, camisetes, banderes i pòsters, per fer arribar ràpidament a tot el poble la nostra reivindicació de la llengua.

Hi hagué una vestadera onada de gent que s'acostà a les taules, i molts compraren i feren comentaris sobre tot això de la llengua i de la campanya. Ara reproduïrem dues fetes que mostren dues actituds del tot oposades, i curioses si les comparem:

1. S'Acostà a la taula un jove amb els distintius de Falange. I, havent-se desembotonat per fer ben patent l'escut de la camisa, en un to d'autoritarisme, va dir:

—AQUI, LA LENGUA DEL IMPERIO!

Els de la taula inquiriren tranquil·lament:

—¿QUE IMPERIO?

I l'homo partí, sense saber què contestar.

2. Poc després, un senyor anglès es va acostar a la taula i comprà de tot quant hi havia. Llavors demanà on podia rebre informació sobre classes de català, i l'encaminaren a l'Obra Cultural Balear. Quan se n'anava, els de la taula li digueren:

—ADIOS, BUENAS TARDES.

I aquell senyor no va desaprofitar l'ocasió de dir l'única cosa que sap en la nostra llengua:

—ADEU, I MOLTES GRACIES!

Aquest anglès és més mallorquí que molts d'altres, que es pensen ésser-ho perquè han nascut a Mallorca, però es desenten de la seva llengua i cultura.

Assumpta MASCARO

II

Un dels efectes de la diglòssia que patim, és la nostra tendència a usar el castellà en totes les ocasions en què normalment s'usa la llengua comuna i no la

forma dialectal local. Així, un mallorquí tendeix a parlar en castellà a un estranger (si no sap la llengua de l'altre, naturalment), encara que aquest no l'entengui. Molt sovint podem veure mallorquins intentant fer entendre a un alemany o un suec com poden arribar a la catedral o a l'autobús de S'Arenal, per exemple; fixau-vos-hi, veureu que sempre ho fan en castellà i amb gran gesticulació; la gesticulació és l'única cosa que aquell estranger entén realment, i per tant les paraules podrien ésser dites en mallorquí; però a ningú li passa pel cap de parlar mallorquí a un estranger!

De fet, però, hi ha estrangers que parlen català (per qualche cosa s'ensenya a una pila d'Universitats europees i americanes). I fins i tot n'hi ha que saben català i no saben castellà. I si aquests es topen amb mallorquins "imperialistes", poden succeir escenes com la que us contaré:

El mes d'octubre de 1971 vingué a Mallorca un grup de romanistes suïssos, llicenciats per la Universitat de Basilea, amb el seu mestre Germà Colon, castellanenc, que ocupa a Basilea la càtedra que hi ocupà abans d'ell el gran romanista Walther von Wartburg. En Colon ha despertat entre els seus deixebles un tal interès pel català, que avui es pot parlar d'una "escola basiliense" de catalanistes. Molts d'ells dediquen la tesi doctoral a la nostra llengua, i el grup que vingué a Mallorca ha emprès col·lectivament l'edició crítica del LLIBRE DEL CONSOLAT DE MAR. Naturalment, els seus amics d'aquí els acompanyarem a biblioteques i arxius i els duguerem d'excursió als llocs turístics de l'illa.

A la Carroixa de Valldemossa, un guia de les cel·les s'acostà al nostre grup, i en un castellà que feia ben evident que el parlant era mallorquí, ens diu:

—¿EN QUE LENGUA QUIEREN LA EXPLICACION?

Els suïssos contestaren, en cor:

—EN CATALA!

L'altre es posa rígid, i diu, en to que no admetia rèplica:

—EN CATALAN, NO; TIENE QUE SER EN ESPAÑOL.

El Dr. Germà Colon (quart, començant per l'esquerra) i deu romanistes de Basilea, amb tres amics mallorquins, protagonistes tots ells d'aquesta anècdota.

Gran sorpresa entre els suïssos, i a la fi un d'ells diu:

—DONCS EN ALEMANY.

L'alemany era la seva llengua, i ja que no podien tenir l'explicació en la nostra, era natural que la triassin (entre ells n'hi havia que no entenié l'espanyol). Però el guia es pensà que li prenié el pèl, i es llançà a una diatriba pseudopatriòtica i anticatalanista, que deixà els pobres suïssos veient visions.

Vaig optar per dir al guia que prescindiríem dels seus serveis, i vaig fer l'explicació en català als meus amics. El guia quedà remugant, i els suïssos, cada vegada que m'han vist després, m'han recordat l'episodi amb la mateixa estupefacció d'aquell dia. Ells, acostumats a la coexistència de quatre llengües en perfecta igualtat, i a un respecte absolut de totes quatre, no poden comprendre que un espanyol despreïï una llengua d'Espanya ("i menys si és mallorquí, com aquest!"), repetien, amb els cabells drets de sorpresa).

Aina MOLL

JOAN VENY I LA GEOLINGÜÍSTICA

PER MARGALIDA PAPPAL

Dijous i divendres de la setmana passada, malgrat les circumstàncies d'anormalitat per les quals està passant la Facultat de Filosofia i Lletres de Ciutat, vàrem poder gaudir de la presència del doctor Joan Veny i Clar, el qual, magistralment, ens parlà de dialectologia i geografia lingüística, matèries en les quals és especialista.

Degut a les circumstàncies ja esmentades, vàrem haver de lamentar l'escassíssima assistència d'alumnat. Així i tot, el cursat es va poder dur a terme amb normalitat i jo diria que amb èxit degut a l'interès que despertà a tots els assistents.

Inicià la trobada parlant-nos del naixement tardà de la dialectologia, a finals del segle XIX, amb l'estudi realitzat per l'italià Ascoli sobre el Franco-Romànic. Les causes d'aquest retard es deuen a que fins aleshores només s'havia tengut en compte la llengua escrita. Avui interessa molt aquest tema de la dialectologia, degut a les

possibilitats que ofereix per a poder aplicar-li les tècniques modernes d'investigació.

El dialecte, des d'un punt de vista geogràfic, és "la modalitat adoptada per una llengua, viva o extingida, a un territori determinat per una sèrie d'isoglosses". Ens va fer veure després les diferències que hi ha entre els dialectes innovadors (per exemple l'andalús) i els dialectes constitutius o arcaics: els dialectes dels Paisos Catalans són d'aquest darrer tipus. Va remarcar, també, les possibles valoracions que els parlants donen als seus dialectes, que poden ésser egocentristes o d'infravaloració, punts de vista que manquen de valor científic, ja que tots els dialectes tenen el seu valor; no n'hi ha cap de millor o pitjor que l'altre.

Cal destacar el valor humà dels dialectes com a manifestació lliure i sense traves d'un sistema lingüístic que no és imposat, sinó que el parlant l'ha heretat dels seus pares. Només es solen infravalorar els dialectes a les zones de frontera, ja que en

general es considera que "parler avec accent c'est parler de notre pays parlant d'une autre chose".

Exposà després els mètodes d'investigació tradicional i especialment va parlar del mètode estructural que es val del dia sistema per veure què tenen de comú o de diferent dos dialectes. El que caldria fer el dia sistema de tot el català (sintàctic, morfològic, etc.) però encara no estan del tot resolts els problemes de representació gràfica de l'estructuralisme per poder incloure un camp tan extens com és aquest.

Mitjançant les monografies dialectals (descriptives o històriques) i la geografia lingüística, s'han duit a terme una sèrie de treballs molt interessants, entre els quals destaquen els atlas lingüístics.

El procés d'elaboració d'un atlas lingüístic es realitza en quatre etapes:

1. Preparació del qüestionari i selecció de localitats.
2. Recollida del material fònic.
3. Registre del

material en els mapes, que poden ésser: de fons, puntuals, sintàctics i simbòlics.

4. Interpretació dels mapes.

Aquí ens va parlar de les seves experiències i ens contà una sèrie d'anècdotes que li han succeït durant la recollida de material per a l'obra Atlas Lingüístic del Domini Català que està realitzant en col·laboració amb el doctor Badia i Margarit.

Va remarcar especialment la importància transcendental, durant la recollida de material, d'evitar la influència de l'investigador damunt l'investigat; per això es val de preguntes indirectes i de qüestionaris de dibuixos. Interessa aconseguir la confiança de l'entrevistat, parlant de coses que ell coneix i li interessin; per això la conversa s'ha de desenvolupar d'una forma natural, evitant passar d'un tema a l'altre sense cap mena de coherència.

Tot i que aquest Atlas mira cap al passat més que cap al futur, els entrevistats han d'ésser persones de més de

cinquanta anys i que hagin tengut el mínim de contactes possibles amb el castellà o francès (pastors, pagesos, etc.). Se'ls interroga sobre costums i eines antigues que la tècnica moderna ha araconat, per tal de salvar aquestes paraules que han deixat d'usar-se.

El segon dia, el doctor Veny ens va parlar dels períodes de canvi de mètode de la geolingüística i va passar unes diapositives que reflectien pràcticament, damunt els mapes, la teoria que ens havia exposat el dia abans.

Cal dir que el doctor Veny, amb la seva

simpatia i una mena d'alegria natural, va saber contactar amb el reduït auditori que seguia, força interessat, les seves explicacions.

Va concloure encoratjant els futurs investigadors a col·laborar en aquesta obra, o a iniciar-ne d'altres que encara estan per fer, oferint la seva ajuda i col·laboració dins el marc de les seves possibilitats.

Ens despedirem del doctor Veny esperant que la propera trobada pogués tenir lloc dins unes circumstàncies més favorables.

CRIDA ALS ANUNCIANTS

Des d'aquí feim una crida als empresaris i comerciants que anuncien els seus productes en diaris de Mallorca o en cartells públics, perquè ho facin en la nostra llengua. Estem segurs que el canvi de llengua no reduirà l'efectivitat de l'anunci, sinó més aviat al contrari.

D'una manera especial, voldríem demanar aquest gest als anunciants d'Última Hora dels dissabtes, a fi que les pàgines de LA COLUMNA DE FOC, anuncis inclosos, estiguin redactades íntegrament en la nostra llengua.

Per endavant, moltes gràcies!

ANUNCIOS CLASIFICADOS

ESTOS ANUNCIOS PUEDEN REMITIRSE A ESTA ADMINISTRACION
Paseo Mallorca, 128 - Teléfonos, 21 37 00 - 21 62 61
Y EN TODAS LAS AGENCIAS DE PUBLICIDAD

3

PESETAS
CADA
PALABRA

Mínimo 10 palabras

AGENCIA **J. BAUZA** Avda. Gral. Primo de Rivera, 35 - Telf. 464534
INMOBILIARIA

**¡LA CONSTRUCCION PERFECTA EXISTE,
COMPRUEBELO!**

LA VIVIENDA DEFINITIVA PISOS Y ATICOS EN ZONA PASEO MARITIMO LEVANTE- AVENIDAS. SUPERFICIE: DE 140 M² a 218 M². 3, 4 Y 5 DORMITORIOS, 2 Y 3 BAÑOS, COCINA COMPLETAMENTE AMUEBLADA CON LAVAVAJILLAS, FRIGORIFICO, ETC. CALEFACCION Y AGUA CALIENTE CENTRAL (CONTROL INDIVIDUAL), PORTERO AUTOMATICO TELEVISIVO, SUELOS MARMOL, 1^a CALIDAD, BAÑO Y COCINA EN GRES, PUERTAS MACIZAS, DISEÑO EXCLUSIVO EN CAOBA DEL CARIBE, ARMARIOS EMPOTRADOS EN LIMONCILLO, FORRADOS Y CON CAJONES. VISTA AL MAR. APARCAMIENTOS. PRECIO DESDE 2.850.000 PTAS.

LE INVITAMOS A VISITAR EL PISO PILOTO.

FRANCISCO TRUYOLS

(Agente Propiedad Inmobiliaria)
A. LLOMPART (A.F.)

BROSSA, 3

(Travesía Comercial)
Tels.: 222930 - 223865

VENTAS

En edificio en construcción, se venden 2 plantas bajas con pequeño jardín, en la Bonanova. 3 dormitorios, sala-comedor de 35 m², armarios empotrados. 1.850.000 ptas.
Son Sémola, Bonanova, 2.º piso, 3 dormitorios, gran sala-comedor, cocina amueblada, calor negro, 2 tomas de luz, teléfono, TV, terraza de 14 m² con baranda de madera, carpintería de Oregon, vista a mar. 1.875.000 Ptas.
Costa d'en Blanes, junto al mar, 2 apartamentos de 2 dormitorios, 2 baños, magnífica vista, aire acondicionado. 1.800.000 Ptas.
Solar en la Bonanova de 500 m² apto para chalet. 1.100.000 ptas.
El mejor solar en Son Bauzá, Establiments, orientación Sur, 15.000 m² todo pinar a 135 Ptas. el m².

LLUCHMAYOR

6.000 m² a 19 Km. de Palma, casita con cisterna, mitad pinar y mitad cultivo, buena vista, fácil acceso. 550.000 Ptas.
Media cuarterada de almendros y algarrobos. 130.000 Ptas.
1.000 m² de almendros y algarrobos. 40.000 Ptas.
2.500 m² cercados de pared, fácil acceso. 140 mil Ptas.
Ocho cuarteradas de buena vista y muchos frutales. 2.500.000 Ptas.
Seis cuarteradas en zona de riego, fácil acceso, casita y pozo. 3.000.000

ALQUILERES

Piso antiguo en zona de Correos, completamente reformado, 4 dormitorios, sala-comedor, muy soleado, 9.000 Ptas. mensuales.
3 pisos antiguos muy céntricos, travesía C/. Cr.én, 2 dormitorios, necesitan reformar. 3, 4, 5.000 Ptas. mensuales.
Pisos en C/ Brossa, antiguos por reformar. 25 y 300 m² super céntricos, soleados. Rebaja en la renta durante la reforma. 10.000 Ptas. mensuales.

SUSCRIBASE A ULTIMA HORA

CHALETS

**EN PUERTO
DE ALCUDIA**

Vendo a 80 metros de la playa Bungalow de 1 dormitorio doble, living comedor de 5 m. x 4'50 m. cocina, baño, gran terraza y jardín, capacidad 4 personas, totalmente equipado y amueblado por 955.000 ptas. con facilidades directamente del constructor. Informes teléfonos: 222640 y 221476.

PISOS

SE VENDEN PISOS

EN ZONA BAR GUÉLL

Directamente del constructor, 3 y 4 dormitorios
Informes: C/ Fábrica, 199 Entlo B
Tel. 28 12 49 - De 5 a 7 tarde

**VENTA
PISOS
A
PLAZOS**

Varias zonas de Palma

Andrés Oliver

**Entrada
a convenir**

Resto en 10 años

Informes:
GENERAL RICARDO
ORTEGA, 27
de 4 a 10 noche
Tel. 270002

(2.856) Balmes. Venta pisos terminados. Piso por planta 3 habitaciones. Entrada Única 100.000. Resto 11.900 intereses incluidos. Tel. 262979.

(2.895) OPORTUNIDAD: Vendo centro Sometimes, casa libre inquilinos, cinco pisos amueblados, dos bajos sin amueblar, dos garajes; pinar jardín. Dos apartamentos amueblados. Edificio Tenis Club Gran Playa. Informes teléfono 253947.

ALQUILERES

(2.849) SE ALQUILA bar amueblado con vivienda sito en C/. Bosch. Informes C/. Bosch, n.º 9. 30.000 depósito. 8.000 mensuales.

(049) SE ALQUILAN estudios y apartamentos por días o por meses. Informes: Sr. Hoffman. Tel. 231309.

ALQUILERES

(033) SE ALQUILA piso amueblado en Pza. de España Informes: Avda. Juan March Ordinas, 5

(2.896) ALQUILO apartamentos para dos-tres personas zona muy tranquila, mucho sol, 5.600 pts. mensuales consumos incluidos C/. Alférez Cerdá, 17 Tel. 250245 (22)

(411) ALQUILO O VENDO local comercial ubicado en Paseo Marítimo. Informes: Avda. Juan March Ordinas, 5 (15)

() BELT INMOBILIARIA alquileres de todas clases. Antes de comprometerse consultenos. Edf. Minaco. Tels. 222211 y 227219. (16)

(048) SE ALQUILA local en la calle Jacinto Verdaguer y Juan Munnar. Informes Avda. Juan March O. 1 (antes 5).

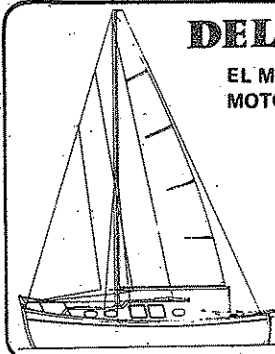
(2.599) AGENCIA JAUME Admón. de fincas. Alejandro Rosselló, 24 Tel. 480741. Propietarios. Necesitamos pisos para alquilar con o sin muebles. Máxima rentabilidad. (21)

**DEMANDAS
HOSPEDAJES**

() BUSCO familia para alojamiento. Informes en esta administración.

(053) BUSCO casa particular con teléfono; pensión completa, para alojamiento llamen a Administración Última Hora. Sr. Medina.

NAUTICAS

DELFIN 28

EL MEJOR
MOTORSAILER ESPAÑOL

Diseño de A. MAURIC
Gran confort y
esmeradísimo acabado
Eslora 8,50 m.
Manga 3,02 m.
Puntal 1,37 m.
Motor PERKINS o
BARREIROS

UNA EXCLUSIVA DE:

comercial mallorca, s.a.
Pascual Ribot, 18 Tels. 21 42 23 67 45

AUTOMOVILES

**¡SEÑOR CONDUCTOR!
AUTODIRECCION CARDONA**

le aconseja que para las revisiones ante la DELEGACION DE INDUSTRIA compruebe previamente la dirección y suspensión de su vehículo
¡VISITENOS!

C/ 16 de Julio, nave 58. Tel. 251899
Polígono La Victoria

**EXPOSICION
PERMANENTE EN**

**comercial
mallorca, s.a.**

APARCAMIENTO
EN EL INTERIOR
GRANDES FACILIDADES
ADMITIMOS CAMBIOS

PASCUAL RIBOT, 18
(Esq. Avda. S. FERNANDO)

afecto al taller 03230

PALMA DE MALLORCA

RADIO Y TV

(2.600) REPARAMOS televisores, antenas y radiocassettes. Servicio rápido y económico. Telf. 281147. (10)

(455) ANTES, reparaciones televisores y antenas. Servicio rápido a domicilio. Tel. 241195.

(2.513) SERVICIO TECNICO oficial. T.V. Electur - Sonigen. Son Nadal, 63. Tel. 272606.

(453) REPARAMOS ANTENAS Y TELEVISORES. Servicio a domicilio rápido y garantizado. Telf. 277025.

(2.443) ATENCION! para reparar su TV. urgente llamar. Tel. 292659. acudimos dentro de las dos horas precios económicos.

MUSICA

(708) MUSICAL TORRES. Instrumentos musicales. Distribuidor Oficial de los equipos SINMARC, baterías HONSUY, Organos electromagnéticos PARRI. C/. Ange! Guimerá, 32. Tel. 291759.

(1.178) INSTRUMENTOS MUSICALES para conjuntos. Pianos verticales y de Co'a, KAWAI, Shlminel Gaveau, Dietmann, Pleyel CASA MARTI. C/. P. Andrés Fernández, 10 MANACOR. Teléfono 551718. (24)

(425) ORGANOS PARA EL HOGAR - Hammon - Piper. Con batería automática. Metodos para aprender en diez días. MUSICAL VIA ROMA, Via Roma, 7. Tel. 222626.

La RADIO, compañera insustituible en estos meses de verano

Selecciona su programa: Onda Media: 1.385 KHz: da 7'55 a 1 de la madrugada. Música, noticias, concursos, reportajes, novelas... distracción e información.

Frecuencia Modulada: 89,8 Mhz: De ocho de la mañana a ocho de la tarde: Música e información.

Todo el día para Vd.